

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 01/06

10 Ιανουαρίου 2006

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-344/04

*International Air Transport Association, European Low Fares Airline Association κατά
Department for Transport*

**Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟΥΣ
ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΙΝΑΙ ΙΣΧΥΡΟΣ**

Τα μέτρα που προβλέπει ο κανονισμός για την επίτευξη του σκοπού της βελτιώσεως της προστασίας των επιβατών των οποίων η πτήση ματαιώθηκε ή καθυστέρησε σημαντικά είναι σύμφωνα με τη Σύμβαση του Μόντρεαλ¹ και δεν προσβάλλουν την αρχή της αναλογικότητας

Τον Φεβρουάριο του 2004 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν έναν κανονισμό² σχετικά με την αποζημίωση των επιβατών αερομεταφορών και την παροχή βοήθειας σ'αυτούς από τον αερομεταφορέα σε περίπτωση αρνήσεως επιβιβάσεως και ματαιώσεως ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσεως.

Σε περίπτωση **ματαιώσεως** μιας πτήσεως, δυνάμει του κανονισμού ο αερομεταφορέας παρέχει στους επιβάτες τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ της επιστροφής της αξίας του εισιτηρίου και της μεταφοράς με εναλλακτική πτήση στον τελικό προορισμό τους. Οι επιβάτες δικαιούνται επίσης δωρεών παροχών (γεύματα, τηλεφωνήματα και, ενδεχομένως, διανυκτέρευση σε ξενοδοχείο) και αποζημιώσεως, το ύψος της οποίας κυμαίνεται ανάλογα με την απόσταση που καλύπτει η πτήση. Δεν οφείλεται τέτοια αποζημίωση αν ο αερομεταφορέας έχει ενημερώσει τους επιβάτες για τη ματαίωση δύο εβδομάδες τουλάχιστον πριν από την προγραμματισμένη ώρα αναχωρήσεως ή αν προτείνει μεταφορά με εναλλακτική πτήση και με ικανοποιητικούς όρους ή, ακόμα, αν είναι σε θέση να αποδείξει ότι η ματαίωση επήλθε λόγω συνδρομής εξαιρετικών περιστάσεων.

¹ Η Σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ) έγινε δεκτή με απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2001 (EE L 194, σ. 38).

² Κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 295/91 (EE L 46, σ. 1).

Σε περίπτωση **καθυστερήσεως** πτήσεως πάνω από ένα όριο το οποίο κυμαίνεται ανάλογα με την απόσταση, ο αερομεταφορέας παρέχει βοήθεια στους επιβάτες. Σε περίπτωση καθυστέρησης άνω των 5 ωρών, προτείνεται σε κάθε περίπτωση η επιστροφή της αξίας του εισιτηρίου.

Η International Air Transport Association (IATA), ένωση στην οποία μετέχουν 270 αεροπορικές εταιρίες από 130 χώρες, οι οποίες μεταφέρουν το 98 % των επιβατών των τακτικών αεροπορικών γραμμών στον κόσμο, και η European Low Fares Airline Association (ELFAA), ένωση που εκπροσωπεί τα συμφέροντα 10 αεροπορικών εταιριών χαμηλού κόστους από 9 ευρωπαϊκές χώρες, προσέβαλαν ενώπιον του High Court of Justice (England and Wales) τον τρόπο εφαρμογής του κανονισμού εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου. Με την ευκαιρία αυτή προέβαλαν ζητήματα σχετικά με το κύρος του κανονισμού αυτού και, ειδικότερα, των διατάξεων σχετικά με τις ματαιώσεις, τις καθυστερήσεις και τις αποζημιώσεις. Το High Court of Justice υπέβαλε σχετικά ερωτήματα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Όσον αφορά τη συμφωνία του κανονισμού προς τη Σύμβαση του Μόντρεαλ, το Δικαστήριο δέχεται ότι η εν λόγω διεθνής σύμβαση, η οποία ρυθμίζει μεταξύ άλλων την ευθύνη του αερομεταφορέα σε περίπτωση καθυστέρησης, δεσμεύει την Κοινότητα. Το Δικαστήριο κρίνει ότι η σύμβαση περιορίζεται στο να ρυθμίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες, κατόπιν της καθυστέρησης μιας πτήσεως, οι θιγόμενοι επιβάτες δύνανται να ασκήσουν αγωγή προς **αποκατάσταση της ατομικής τους ζημίας** κατά των μεταφορέων που ευθύνονται για την εκ της καθυστέρησης αυτής ζημία. Αντιθέτως, η παροχή βοήθειας και φροντίδας στους επιβάτες που προβλέπει ο κοινοτικός κανονισμός σε περίπτωση σημαντικής καθυστέρησης μιας πτήσεως αποτελούν **άμεσα και τυποποιημένα μέτρα αποκαταστάσεως της ζημίας**. Δεν συγκαταλέγονται στα μέτρα των οποίων τις προϋποθέσεις εφαρμογής ρυθμίζει η εν λόγω σύμβαση και, επομένως, **δεν μπορούν να θεωρηθούν ασυμβίβαστα με τη σύμβαση του Μόντρεαλ**.

Όσον αφορά τη διαδικαστική παρατυπία η οποία σύμφωνα με την IATA και την ELFAA σημειώθηκε κατά την έκδοση του κανονισμού, **το Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα** που στηρίζεται στο ότι η επιτροπή συνδιαλλαγής, που συγκαλείται, στο πλαίσιο της διαδικασίας συναποφάσεως, λόγω της διαφωνίας του Συμβουλίου επί των τροπολογιών που πρότεινε το Κοινοβούλιο, υπερέβη τις αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί.

Όσον αφορά την τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως και της αρχής της ασφαλείας δικαίου, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι βαλλόμενες διατάξεις του κανονισμού ορίζουν σαφώς και επακριβώς τις υποχρεώσεις του αερομεταφορέα, ότι εξ αυτών προκύπτει το ουσιώδες του επιδιωκόμενου σκοπού και ότι αυτές στερούνται αμφισημίας. Κατά συνέπεια, δεν είναι ανίσχυρες λόγω παραβιάσεως της αρχής της ασφαλείας δικαίου ή της υποχρέωσης αιτιολογήσεως.

Όσον αφορά την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, το Δικαστήριο ελέγχει αν τα μέτρα που προβλέπει ο κανονισμός είναι προδήλως απρόσφορα προς επίτευξη του σκοπού της βελτίωσης της προστασίας των επιβατών των οποίων η πτήση ματαιώθηκε ή σημείωσε σημαντική καθυστέρηση, αποκαθιστώντας ορισμένες ζημίες με τρόπο άμεσο και τυποποιημένο. Το Δικαστήριο διαπιστώνει επ' αυτού ότι τα μέτρα που προβλέπονται σε περίπτωση ματαιώσεως και καθυστέρησης μπορούν καθεαυτά ως εκ της φύσεώς τους να αποκαταστήσουν αμέσως ορισμένες από τις ζημίες που υπέστησαν οι επιβάτες αυτοί και παρέχουν τη δυνατότητα να εξασφαλιστεί ο επιδιωκόμενος σκοπός. Η έκταση των μέτρων αυτών ποικίλλει ανάλογα με τη βαρύτητα των ζημιών που υφίστανται οι επιβάτες. Τέλος, η

αποζημίωση που δικαιούνται οι επιβάτες σε περίπτωση που έλαβαν γνώση της ματαιώσεως της πτήσεώς τους πολύ καθυστερημένα δεν είναι προδήλως ακατάλληλη για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, εάν ληφθούν υπόψη η ύπαρξη απαλλακτικής ρήτρας υπέρ των αερομεταφορέων και οι περιοριστικές προϋποθέσεις εκπληρώσεως αυτής της υποχρεώσεως, την οποία αυτοί υπέχουν. Ακόμη, ούτε το ποσό της αποζημιώσεως είναι υπερβολικό, αντιστοιχεί δε κατά βάση στην αναπροσαρμογή του ύψους της αποζημιώσεως που προέβλεπε ο προηγούμενος κανονισμός, με συνεκτίμηση του πληθωρισμού από τότε που ο κανονισμός αυτός τέθηκε σε ισχύ.

Όσον αφορά την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, το Δικαστήριο κρίνει ότι η κατάσταση των επιχειρήσεων στον τομέα δραστηριότητας καθενός από τους τρόπους μεταφοράς δεν είναι συγκρίσιμη. Οι επιβάτες που υφίστανται τις συνέπειες από ματαίωση ή μεγάλη καθυστέρηση πτήσεως ευρίσκονται σε αντικειμενικώς διαφορετική κατάσταση από εκείνη των επιβατών στα λοιπά μέσα μεταφοράς σε περίπτωση επελεύσεως περιστατικών της ίδιας φύσεως.

Αντιθέτως, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι ζημίες τις οποίες υφίστανται οι επιβάτες των αερομεταφορών σε περίπτωση ματαιώσεως ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσεως είναι παρόμοιες, ανεξαρτήτως της εταιρίας με την οποία συμβλήθηκαν, και δεν έχουν σχέση με την τιμολογιακή πολιτική που ακολουθούν οι εταιρίες αυτές. Κατά συνέπεια, **εναπέκειτο στον κοινοτικό νομοθέτη να επιφυλάξει την ίδια μεταχείριση σε όλες τις αεροπορικές εταιρίες.**

Επομένως, το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι από την εξέτασή του δεν προέκυψε κανένα στοιχείο δυνάμενο να θέσει εν αμφιβόλω το κύρος των διατάξεων του κανονισμού.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: CS, DE, EN, ES, EL, FR, HU, IT, NL, PL, PT, SK

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=el>

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674

Εικόνες από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το EbS "Europe by Satellite", υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας, L-2920 Λουξεμβούργο, τηλ.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249 ή B-1049 Βρυξέλλες, τηλ.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956